

TOILA VALLA LEHT

Nr 170, SEPTEMBER 2020

Kuidas leevendada laste kooli alguse stressi?

Suvi hakkab tasapisi lõpule jõudma ja lastel on alanud uus kooliaasta. Et üleminek vaheajalt õppetööle ei tekitaks lapses ülemäärast stressi, jagame SA Tallinna Koolitervishoid kooliõe Egle Türki nõuandeid lapsevanematele. Ühteist leiavad õpetlikku siit ka need emad-isad, kelle võsukesed lähevad kooli päris esimest korda.

Taastage igapäevarutiin

Kaks nädalat enne kooli algust võiks hakata last harjutama varem magama minema ja hommikuti jälle varem ärkama. Seda on hea teha järk-järgult. Näiteks tuua iga päev ärkamise kellaaeg 15 minutit varasemaks kuni jõuate tavapärase kooliaegse unerežiimi. Harjuge taas äratuskellaga. Kui eelmisel õppeaastal oli päevakavas vajaka-jäämisi, siis on hea alustada uuel õppeaastal tervisesõbralikuma elustiiliga. Koolilaps peaks öösel magama 9-10 tundi, teismelised 8 – 9 tundi. Sama oluline on ka toimumisrežiim. Päevas peaks sööma 3 põhitoitumiskorda ja 1-2 vahetähta.

Varuge ja pange valmis kooliasjad

Mõelge läbi ja koostage nimekiri vajalikest koolitarvetest. Varuge need aegsasti, siis on valikuvõimalus suurem ja soodsam. Kaasake

kindlasti koolilaps valikuprotsessi, riide-jalanõude ja koolikoti osas on see oluline juba selleks, et saaks parajad ja mugavad asjad. Kuid las lapsele jääb rõõm välja valida uue kooliaasta vihikud, kaustikud, kirjaritarbed. See on osa koolirõõmust.

Ettevalmistused järgmiseks päevaks saab teha juba öhtul

Hommikul unise peaga võib mõndagi ununeda. Kui laps on veel algklassialine, pange juba öhtul koos valmis tema järgmise koolipäeva riided, pakkige koo-

likott, trennisajad jne. Ka ettevalmistused hommikusöögiks võib juba öhtul ära teha. Kui tegu on juba suurema õpilasega, tasub tallegi soovitada mitte jätta kooliasjade kokkupanekut viimasele minutile.

Arutage omavahel läbi kodukord

Rääkige läbi, millal ja kus hakkab laps tegema tulevase koolitööd, kas ja kui kaua võib laps kasutada nutiseadmeid, kas ja kui kaua võivad sõbrad külas viibida, millised huviringid ja trennid on võimalikud.

kud, milliseid ülesandeid on lapsel vastavalt vanusele jõukohased (näiteks lemmiklooma eest hoolitsemine, oma toa korda tegemine jms) jne. Siis olete kindel, et kõik on asjadest ühtemoodi aru saanud.

Ekraaniaeg ei tohiks olla üle kahe tunni päevas. Kooliaasta jooksul lisandub ka arvutis tehtavaid kodutöid. Proovige ajapiirangust kinni pidada sel viisil, et kui koolitööd on tehtud, siis laps rohkem koolipäeval nutiseadmeid ei kasutaks. Oluline on olla ise teadlik internetikasutaja ning juhendada ka last turvaliselt internetis käituma.

Seadke eesmärgid

Motivatsiooni on lihtsam hoida, kui lapsel on eesmärk. Eesmärgid võivad olla seotud nii õppetöö kui ka sotsiaalse eluga, peaasi, et need on realistlikud ja saavutatavad, muidu kogeb laps liigset pettumust. Tunnustage last pingutuse eest. Tulemuse saavutamiseks proovige kasutada positiivsust, näiteks öeldes „sa võid minna õue, kui koolitööd on tehtud“ selle asemel, et öelda „sa ei lähe enne välja, kui õppetööd on tehtud.“

Perekond on oluline väärtus ja jõuallikas

Igaüks soovib, et tema jaoks oleks

aega ja teda ära kuulataks. Pere-konnas peab olema igaühel nii oma aega kui koos veedetud aega. Koosveedetud aeg loob usalduse ja hea kontakti pereliikmete vahel. Siis usaldab laps teile ka oma mu-redest rääkida. Aja planeerimiseks võib hoida kõigile perekonna-liikmetele nähtaval kohal kalendrit, kus on kirjas igaühe tegevused ja ülesanded.

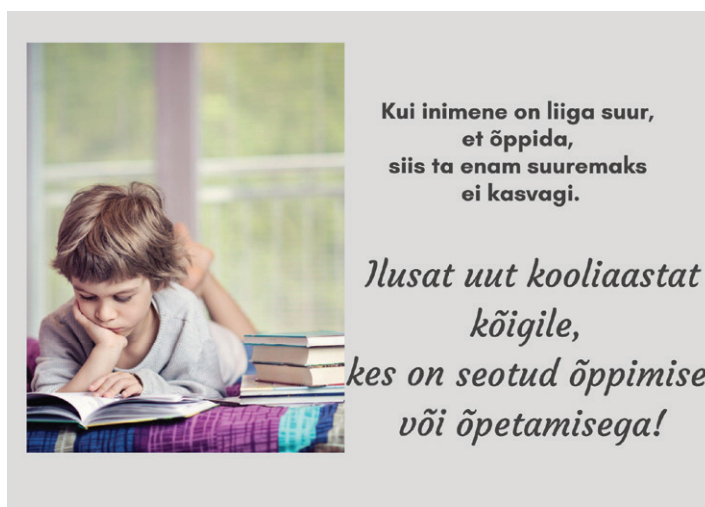
Hooli endast ja vajadusel otsi abi

Et anda head eeskujut ja olla hea lapsevanem, vajad ka aega endale ja nn akude laadimist. Lapsevanemaks olemine tähendab pidevat

õppimist. Ära nõua endalt liiga palju. Kui jääd hätta, otsi abi. Kasulikku infot, koolitust, nõustamist ja e-nõustamist võib leida näiteks portaalist Tarkvanem, Rajaleidja jne. Tee koostööd kooliga ja tugipersonaliga. Salvesta oma telefoni kooliõe telefoni-number, et teaksid kõnele vastata, kui sulle helistatakse seoses lapse haigestumisega. Loomulikult saa tuttavaks ka oma lapse kooli kooliõega, kes on lapsevanematele koostööpartneriks ja nõuandjaks.

Turvalist ja rõõmurohket kooliaastat!

TVL

Kui inimene on liiga suur, et õppida, siis ta enam suuremaks ei kasvagi.

Ilusat uut kooliaastat kõigile, kes on seotud õppimise või õpetamisega!

TASUB TEADA

Uus veebileht pakub võrdlevat ülevaadet omavalitsuste toimimisest

Alates 25. augustist saavad kõik huvilised omavalitsuste teenuste korraldusest detailse ja põhjaliku ülevaate uuel veebilehel minuomavalitsus.fin.ee.

Veebilehega soovatakse kaasa aidata kohalike teenuste arengule üle Eesti. Kogu Eesti andmete ühele lehele toomine aitab tõsta ühiskondlikku teadlikkust kohalike teenuste korraldusest ning pakub võimalusi võrdlusteks, heade praktikate jagamiseks ja paremate teenuste kujundamiseks.

Veebilehel on vaadeldud kõiki peamisi omavalitsuste vastutusvaldkonna teenuseid. Nende seas on näiteks hariduse, kultuuri, taristu, jäätmemajanduse, turvalisuse ja sotsiaalvaldkonna eri teemasid kokku läbi ligi 300 kriteeriumi. Kõiki neid teenuseid on hinnatud ühtse hindamismetoodika alusel. Hindamiseks vajalikke andmeid on kogutud riiklikest registritest ja riigiasutuste andmebaasidest, kohalike omavalitsustelt neile saadetud küsitluste ning statistikaameti läbi viidud elanike rahulolu uuringu kaudu.

Portaali andmeid uuendatakse iga-aastaselt aastase tagasivaatega. Praeguses esmaetapis on veebilehel kajastatud 2016.–2018. aasta tulemused. Eelmise, 2019. aasta andmeid uuendatakse riigi registrites oleva infoga tänavu sügisel. Erinevaid küsitlusi viiakse läbi paari aasta tagant. Seega tuleb arvestada, et portaali andmed annavad üldise suuna omavalitsuste teenuste tasemetest, kuid need võivad olla aastase viite tõttu mõnevõrra muutunud ega ole seetõttu ammendav info.

2020. aasta jaanuaris tehti vähemalt 16-aastaste Eesti elanike seas rahuloluküsitlus 76 kohalikus omavalitsuses (välja jäid Vormsi, Kihnu ja Ruhnu). Kokku esitati 19 küsimust, mis palusid hinnata valitsemist, elukeskkonda, kultuuri, spordivõimalusi, jäätmehooldust, liikumiskeskonda ja –võimalusi ning kohaliku omavalitsuse arengut. Hinnang paluti anda skaalal: Väga rahul – Pigem rahul – Pigem ei ole rahul – Üldse pole rahul – Ei oska öelda. Kohaliku omavalitsuse edukust käsitlevatele küsimustele lisandusid ka võimalus valida vastuseks „on jäänud samaks“.

Jaanuaris tehtud rahuloluküsitlusest selgub, et Eesti ühed rahulolevad elanikud elavad Muhu vallas.

Kuidas on siis lood Toila vallas? Võtsin tabelist välja meie valla näitajad ja igaüks saab ise otsustada, kas olukord tundub hea või on arenguruumi.

Lea Rand

Palun hinnake,				
Väga rahul	Pigem rahul	Pigem ei ole rahul	Üldse pole rahul	Ei oska öelda
... kui rahul Te olete üldiselt oma elukeskkonnaga.				
20	71	21	3	4
... kultuurse vaba aja veetmise võimalustega (nt kontserdid, etendused, tantsimise harrastamine, koorilaul).				
13	62	21	9	14
... liikumise- ja sportimisvõimalustega.				
34	53	16	7	9
... ühistranspordi teenustega.				
18	53	23	15	10
... jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimalustega.				
29	59	15	10	6
... rohealade (haljasalad, pargid) piisavuse ja ligipääsetavusega.				
54	51	6	6	1
... arhitektuuri ja miljööga.				
22	60	17	9	11
... avalike aladega (väljakud, turud, jalakäijate alad, pargid).				
19	61	20	11	8
... sõiduteede ja tänavatega.				
11	64	21	18	5
... välisõhu kvaliteediga.				
29	61	16	10	3
... müratasemega.				
41	62	10	2	4
... jäätmeveoga.				
35	67	14	1	2
... jäätmete liigiti sorteerimise võimalustega.				
23	52	26	13	5
... omavalitsuse juhtimisega oma elukohas.				
3	47	39	13	17
... omavalitsuse üldise arengusuunaga oma elukohas.				
5	42	38	14	20
... elanike kaasamisega kohaliku omavalitsuse arengu kavandamisse.				
4	32	38	19	24
... elanike kaasamisega ruumilise arengu kavandamisse (detailplaneeringud, avalike teenuste asukoha valik jm)				
2	35	39	18	25

On paranenud	pigem on paranenud	jäänud samaks	pigem on halvenenud	on halvenenud	ei oska öelda
Kuidas on Teie hinnangul viimase kolme aasta jooksul muutunud elukoha omavalitsuse juhtimine?					
5	16	38	26	16	18
Kuidas on Teie hinnangul viimase kolme aasta jooksul muutunud elukoha omavalitsuse üldine areng?					
6	19	44	18	14	18

VALLAVANEMA PÕÖRDUMINE

Head valla inimesed!

Oleme sellel aastal läbinud COVID-19 katsumusterohke eriolukorraperioodi, lootes inimeste arusaamisele ning mõistlikkusele ja viirus tundus taanduvat.

Iga päev annab kinnitust, et hakkasime end tundma vabalt ning kaotasime elementaarseks muutunud valvuse liiga ruttu. Kuigi nakatumine Eestis on statistiliselt madalam, kui mitmetes teistes riikides, levib COVID-19 laialt. Ida-Virumaal on positiivsete nakatunute arv pidevas kasvus. Võrreldes eriolukorra ajaga on lähikontaktsete arv kordades suurem.

Siinkohal tooksin esile olulised põhimõtted eesmärgiga liikuda koos harjumuspärase elu- ja töökorralduse poole:

- koroonaviirus levib inimeselt inimesele ja parim viis haigestumist vältida on lihtsalt hoida distantsi teiste inimestega, vaatamata kohale või olukorrale;
- haigetel inimestel tuleb püsida kodus. Soovitus hõlmab kõiki, nii õpilasi, õpetajaid, töötajaid kui ka avalike ürituste külastajaid;
- jälgida hingamisteede hügieeni (kõhimisel ja aevastamisel katta suu ja nina);
- oluline on regulaarne kätepesu ning kätepesuvõimaluse ja/või desinfitseerimisvahendite olemasolu;
- võimalusel hoida distantsi ning hoiduda lähikontaktist (<2m, >15min). Hajutada osalejate grupe nii, et oleks võimalik hoida vajaliku distantsi ning arvestada gruppide hajutamisel teenuse osutamise koha suurusega. Teenuste osutamisel siseruumides tuleb eriti arvestada riskirühmadega (vanemaaliste ja krooniliste haigustega inimesed). Siseruumides tuleb järgida kehtivaid Terviseameti juhendeid. Grupitegevuste planeerimisel on soovitatav eelistada tegevusi õues;
- tööruumide regulaarne tuulutamine, koristamine ning kontakt-pindade desinfitseerimine pärast iga läbiviidud tegevust;
- kui tegevust ei ole võimalik viia läbi distantsilt, on soovitatav kasutada kaitsemaski ja kindaid;
- kui oled lähikontaktne või saanud positiivse testitulemuse, järgi kõiki suuniseid, mis sulle on antud – ainult nii on võimalik vältida nakkuse edasist levikut;
- laadi Google Play või App Store'i kaudu oma telefoni mobiilirakendus HOIA, mis teavitab sind, kui oled olnud lähikontaktis koroonaviiruse kandjaga. Samuti saad nii anonüümselt teavitada teisi kasutajaid enda haigestumisest. Rakenduse kasutajate telefonid vahetavad omavahel anonüümseid koode ning riik, rakenduse tootja ega telefoni tootja ei saa teada, kes kellega lähikontaktis oli. Loe lisa www.hoia.me.

Piirangud on selleks, et neist tõsiselt kinni pidada. Suhtugem olukorda arusaamisega ja tehkem kõik selleks, et nii meie ise kui meie kaaskondlased jääksid terveks.

Hoidkem üksteist ja säilitagem rahu!

Eve East
vallavanem

TOIMETAJA KÜSIB

Us kooliaasta on alanud ja seepärast uurisime meie valla koolijuhatajate käest, kas ja kuidas on koolid alanud õppeaastaks valmis ning mida uut on oodata.

Toila Gümnaasiumi direktor Signe Ilmjärv:

1. septembril toimus avaaktus 1. ja 12. klassi õpilastele. Teistel klassidel toimusid klassijuhataja tunnid. Kool on valmis alustama traditsioonilise õppetööga, kuid seoses COVID-19st tingitud olukorraga võib aasta jooksul siiski taas tulla kas osalisi või täielikke distantsõppe perioode. Mõned distantsõppe päevad oleme planeerinud sellesse õppeaastasse aga ka sõltumata koroonast. Kevadel kogusime ainevaldkondade kaupa õpetajatel tagasisidet n-ö koroonaja õppetundidest ja kaardistasime, mis sujus hästi ja mida oleks võinud teisiti teha. Uuel aastal oleme kindlasti paremini valmis distantsilt õpetamiseks ja esimestel nädalatel plaanime ka õpilaste mälu värskendamist erinevates keskkondades töötamiseks. Väga oluline on, et kõikidel õpilastel oleks oma isiklik Stuudiumi konto, mille kaudu pääseb laps ise ligi tunnikirjedustele ja õpiülesannetele ning erinevatele õpikeskkondadele. Paljudes ainetes on olemas digiõpikud ja töövihikud, mis on seotud õpilase Stuudiumi kontoga. Vajalik on ka perede digivõimaluste kaardistamine, et saaksime distantsõppe puhul sellega paremini arvestada. Ka kevadel said pered koolist vajadusel laenutada tahvelarvuteid või läpakaid. Meie jaoks on endiselt oluline teema kooli arvutipargi ja internetiühenduse kaasajastamine.

Tööplaanis oleme kavandanud erinevaid ainealaseid ja klassiväliseid üritusi, nii traditsioonilisi kui ka uusi. Nende toimumine sõltub loomulikult hetkeolukorrast ja vajadusest teeme plaanides korrektsioone. KIKi projekti raames oleme planeerinud kõikidele klassidele põnevad õppekäigud, loodame, et need saavad toimuda. Septembris kavandatud rahvusvaheline õpilavahetuse projekt Austriaga lõkkub paraku edasi.

Õpilastele ja vanematele paneksin südamele, et vähimagi haiguskahtluse või haigussümptomite korral ei tohi laps kooli tulla. Kooli tultes tuleb kindlasti desinfitseerida käed ja päeva jooksul käsi korduvalt sooja vee ja seebiga pesta. Desovahendid on koolis olemas. Kahljus nägime mai lõpus, et osad lapsed ei võtnud käte desinfitseerimist tõsiselt ega osanud desinfitseerimispunkte õigesti kasutada. Loodame, et nüüd on õpilased juba teadlikumad. Soovitame õpilastel võimalusel tulla kooli jalgsi või rattaga, et vältida liigseid lähikontakte bussis. Vahetundides suuname õpilasi kooli õuele, kuhu suve jooksul on paigutatud ka mõned uued atraktsioonid. Innove projekti kaudu saime rahastuse HEV-ruumi sisustamiseks (ruum haridusliku erivajadusega lastele). Oma kabineti sai ka psühholoog, kes asus meie koolis tööle veebruaris. Nn vanas majas toimub uute WCde ehitus, mis paraku ilmselt 1. septembriks päris valmis ei saa. Loodetavasti ei sega ehitustööde lõpetamine siiski tunde. Edaspidi on plaanis uuenduskuur ka uue maja tualettides. Kevadel ja suvel said majas tehtud mitmed väiksemad remonditööd, mis esialgu ehk silma ei paista, aga tagavad maja toimimise. Koostööd vallavalitsuse ja arhitektidega vaatame juba ka tulevikku ja mõtleme kogu koolikeskkonna ümberkujundamise peale.

Sel aastal asus 1. klassis õppima 23 õpilast, kellega kohtusime mais Zoomi videokonverentsi vahendusel. 1. klassi klassijuhataja on õpetaja Kaja Oja. 10. klassi nimikirjas on 17 õpilast. Kõik vajalikud õpetajad on olemas. Tööle asub uus ajaloo õpetaja Kadi Küng ning huvijuhi ameti võtab üle Marleen Hõrak.

Alanud õppeaastal pakume praktilise eesti keele lisatunde vene kodukeelega õpilastele, et toetada neid hariduse omandamisel eesti keeles. Teise koduse keelega lapsi hakkab õpetama Urve Kangur. Lisaks on plaanis avada STEM-ring teadushuvilistele õpilastele. Õpilaste soovil avame psühholoogia valikaine kursuse ja pakume rahatarkuse e-kursust.

Innove projekti kaudu saime rahastuse koolimeeskonna arendamiseks koolitustel, mis toetavad uuenevat õpikäsitlust ja aitavad ennetada läbipõlemist. Õpetajad ja tugispetsialistid osalevad kolmel ühiskoolitusel.

Soovin ilusat kooliaasta algust kõigile õpilastele, õpetajatele ja lapsevanematele!

Kohtla-Nõmme Kooli direktor Mariliis Ode:

Kohtla-Nõmme Koolis käib tihe töösagin, et algavaks õppeaastaks toimetustega valmis jõuda. Sel õppeaastal on meie majas rohkem lapsi ja naerukilkeid, kui eelmisel – lasteade suureneb, kooli on lisandunud õpilasi ja ka töötajate seas on uusi inimesi. Oleme usinasti koristanud, remontinud ja sisustanud ruume, et õpikeskkond saaks kõigile mõnus ja arengut toetav.

Vahva, et lisaks avaaktusele on 1. septembril avatud ka kõik meie lasteaiarühmad. Just inimesed need, kes majale sisu loovad ja seepärast ootame väga õppeaasta algust!

Kõik õpetajad on koolis olemas ja esimesed, pingsat koostööd täis nädalad on kooliõpetajatel seljataga. Õppeaasta töötab tulla mitmekesine ja põnev!

Meie 1. klassis asus õppima 15 vahvat õpilast, kes alustavad kooliteed käikides õpetaja Katrin Tiirikuga. Peame oma eripärsaks seda, et õpilaste arv klassis on väike ja õpilased märgatud – sellest lennust saab meie suurim klass ja oleme selle üle õnnelikud!

Kool peab ajaga kaasas käima, olema pidevas liikumises, kuid südames hoidma ka ajalugu. Usun, et uus õppeaasta saab olema teguderohke – puhume elu sisse unustatule, võtame omaks uuendusi, mõtiskleme sisu üle ja teeme kõik selleks, et Kohtla-Nõmme Kool säraks.

Tagasivaade kevadsuvistele tegemistele

Suvi on kiirelt läinud ja sügise eel on paras aeg kevadsuvistele tegemistele tagasi vaadata. Seekordses lehes võtame tehtu kokku.

Kiired ajad on olnud ka Toila Vallavalitsuse majandusosakonnas. Toila vallas on ca viis tuhat elanikku ja kindlasti tundub kellelegi, et midagi ei tehta või tehakse aeglaselt. Kuid midagi pole teha – kohaliku omavalitsuse tegemised on korraldatud nii ja asjaajamine võtab sageli rohkem aega, kui erasektoris.

Kevadel olime vähemuses, täitmata oli keskkonnaspetsialisti ametikoht ning see tekitas ülekoomust ja pingeid, ülesanded pidime teiste töötajatega omavahel ära jagama.

1. juuli liitus meie meeskonnaga keskkonnaspetsialist Vladimir Tužilkin ja nüüd kulgevad asjad edukalt.

Ega talle harjumiseks palju aega antud – käimas oli olmeprügi hanke lõpule viimine. Hanke võitis viieks aastaks AS Ragn-Sells. Kohe oli vaja korraldada ohtlike jäätmete kogumiskohtadest äravedu ja käitlemise hange, mille võitis kolmeks aastaks AS Epler&Lorenz.

Siinkohal teadmiseks, et suurjäätmete kogumine on endistes jäätmekohtades lõpetatud. Sama kehtib ehitusjäätmetega, mida ei ole lubatud viia jäätmejaama. Suurjäätmete vedu on korraldatud Ragn-Sells AS-ga, kellele tuleb suurjäätmetest eelnevalt teada anda. Ehitusjäätmed tuleb viia prügilasse. Lähim prügila on Uikalas või Sompas BRD Mineral OÜ.

Suur ja mahukas töö on jäätmevaldajate registri korrastamine. Avalikes kogumispunktides vahetatakse vanad roostes konteinerid välja uute kaasaegsete vastu ning tänu sellele näeb meie ümbrus kenam välja.

Voka tiigi regulaator on pikalt olnud lagunenu seisus ja viimasel ajal lausa avariilises seisukorras. Täna on avariiremont tehtud ja nüüd võib rahul olla – tiik tühjaks ei jookse. Tiigi aren-

Voka mänguväljak pakub tegevust nii väikestele kui ka natuke suurematele.

dus ja hooldus jätkub.

Värskest ametis asunud keskkonnaspetsialist on suurepäraselt ametisse sisse elanud.

Heakorraspetsialist Signe Müür hoiab silma peal valla varal ja heakorral. Oksjonikeskkonnas on müüdud vallale mittevajalikku vara, aktiivselt teeme ettekirjutusi lagunenu ja kasutusest väljas objektide omanikele. Kohe algab Kohtla-Nõmme garaaž-töökoja lammutus tööd teostab Consage OÜ ja sellega saab seal territoorium korda.

Ehitusspetsialist Hannes Lumiste tööpöld on lai. Aasta lõpuks valmib Toila ja Voka alvike tänavavalgustuse rekonstrueerimise projekt ja ehitustööde hange on planeeritud tuleva aasta algusesse. Nii et järgmisel aastal läheb ehitamiseks. Läbi on viidud Järve küla tänavavalgustuse II etapi hange ja valmimist võib oodata kahe kuu jooksul.

Lõviosa investeeringutest, ca 1 miljon eurot, on läinud valla teedesse. Nende tööde käigus on selgunud, et paljud kinnistuomanikud on hõivanud teede hooldusmaad piirete, hekkide, puudega. See aga raskendab teede hooldust, lumelükkamist, niitmist, piirab nähtavust ja puujuurestik lõhub teekatendit. Palume kinnistuomanikel vabas-

tada teehooldusmaad ja tulevikus saadame välja ka vastavasisulised teated.

Lähiajal läheb rekonstrueerimisele Jaama tänav koos kergliiklustega koolist kuni Nõmme tee ristini (suusamajani). Hetkel toimub selle hanke ettevalmistamine.

Valminud on kõnnitee Vokas, projekteeritakse Oru parki läbi-va Mere puistee kõnniteed Oru pargi bussipeatusest sadamasse.

Tegeleme Toila-Jõhvi kergteega ja teeme koostööd Maanteeametiga Kõrve-Toila maantee projekteerimiseks. Tee ehitus algab järgmisel aastal ja selle käigus uuendatakse ka tee ääres olevat kõrghaljastust. Loodame valmis saada Oru pargi bussipeatuse platsi lahenduse ja seal tööd lähiajal teostada.

Valmistame ette hankeid Voka ja Kohtla-Nõmme staadionitel tartaankate paigaldamiseks.

Ehitamisel on Toila Gümnaasiumi vana maja WCd, tegeleme ventilatsiooni remondiga. Voka lasteaias Naksitrallid käivad saali ventilatsioonitööd.

Kohtla-Nõmme sai uue katte laululava esine plats ja valmis kooli tööõpetuse klassi aspiratsioonisüsteem.

Käib Päästeameti projekt „500 kodu tuleohutuks“, mil-

le käigus saab korda kolm majapidamist – kaks Sakal ja üks Kohtla-Nõmme.

Planeerimisspetsialist Hannes Kohtring veab üldplaneeringut, mis on eluliselt oluline valla arenguks. Toila valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek lõppes 14.08.2020. Praegu toimub avaliku väljapaneku käigus laekunud ettepanekute ja märkuste analüüs ning avalikule väljapanekule järgnevad avalikud arutelud toimuvad 16. septembril.

Menetluses on kaks detailplaneeringut – Tuule DP Kabelimetsa külas ja Lossiplatsi tn 6 Pühajõe külas ja Viru Rand OÜ kalatööstuse laiendamiseks reovee puhastusrajatise projekteerimistingimuste väljastamise menetluse keskkonnamõjude hindamine.

Igapäevaselt lahendab Hannes Kohtring maakorralduslike küsimusi ja tegeleb aadressandmete korrastamisega.

Sõlmiti töövõtuleping Laine-mudel OÜ-ga, mille tulemuseks valmib Toila rannikusetete liikumise ja võimalike rannakaitse lahenduste analüüs.

Oleme valmis saanud teehoiukava järgmiseks viieks aastaks ja kinnitanud ÜVK liitumis- ja kasutamiseeskirjad. Pidevalt toimub valla teede registri korrastamine. Vee-ettevõtja leidmiseks Kohtla-Nõmme piirkonnas tegeleme varade hindamise ja inventeerimisega. Keskkonna Investeeringute Keskuse toetusega valmis Kirsi, Uue, Põllu ja Liiva tänava ühisvee ja kanalisatsiooni torustik.

Rõõmu teeb, et kaks suvel valminud objekti, mille sihtgrupp on lapsed-noored, on leidnud tänuks kasutajad. Voka mänguväljak ja Toila pumptrack väljak on kogu aeg aktiivselt kasutuses.

Majandusosakonnal on olnud tõine suvi ja jääb vaid tänada tehtu eest oma meeskonda!

Urmas Aunap
abivallavanem

Saame tuttavaks: keskkonnaspetsialist Vladimir Tužilkin

Toila valla lehel on saanud traditsiooniks, et kui valda tuleb tööle uus inimene, siis saame temaga ka leheveergudel lähemalt tuttavaks.

Seekord tutvume Toila valla keskkonnaspetsialisti Vladimir Tužilkiniga (pildil).

Õeldakse, et me kõik tuleme lapsepõlvest. Kus möödus Sinu lapsepõlv ja mida Sa sealt kaasa oled saanud?

Lapsepõlv on möödunud suhteliselt rikkalikult ja üsnagi kirevalt. Lisaks koolile tegelesin seitse aastast võistlustantsuga ja Juhan Lasmani käe all õppisin fotograafiat, mille haripunktiks oli isiklik personaalnäitus Põlevkivi muuseumis. Kui lühidalt kokku võtta, siis peale keskhariduse sain lapsepõlvest kaasa nii liikumiskuse kui terava pilgu.

Kelleks tahtsid lapsepõlves saada?

Ega täpselt ei mäleta aga arvan, et kosmonaudiks.

Kus oled õppinud? Miks valisid just selle eriala?

Õppinud olen lähtudes mõttest „ärge kunagi lõpetage õppimist, sest elu ei lõpet-

õpetamist“. Olen omandanud tantsuõpetaja eriala sooviga kasvata meie maakonnast Eesti meistrid. See ka sündis 2003. aastal ja selle üle võib uhkust tunda. Olen õppinud kohaliku omavalitsuse korraldust Tartu Ülikooli Narva Kolledžis ning viimasena täiendanud oma teadmisi EJKL poolt korraldatud jäätmekäitluse täiskoolitusel.

Kus oled varem töötanud?

Olen juhtinud erinevaid kohaliku omavalitsuse organisatioone ning töötanud kohalikus omavalitsuses linnapea abina. Viimastel aastatel töötasin erasektoris peamiselt jäätmevaldkonnaga seotud küsimustes.

Kui valmis oled muutusteks – uuteks kohtadeks, uuteks inimesteks?

Arvan, et muutused on paratamatus, nii nagu meid ümbritsev keskkond, eriti praeguses olukorras. Täna on nii, aga homme võib juhtuda, et nii ei ole, vaid on teistsiti ja selleks peab olema valmis. Uued kohad ja uued inimesed on uus ja alati huvitav väljakutse. Olen maailmas palju ringi käinud ning laiendanud oluliselt oma tutvuskonda paljudes riikides. Neid sidemeid pean väga tähtsaks.

Hobid? Meelistegevus vabal ajal? Kuidas Sa puhkad?

Keskkond toob sisse muutusi.

Eelnevatel aastatel meeldis mulle väga avastada uusi paiku üle maailma. Täna on see võimalus puudub ja sellepärast leidsime endale uue lahenduse – avastada vanu-uusi paiku suvilaga rätastel. Hommikul valime suunaks näiteks lõunakaare ja läksime.

Mida hindad inimestes? Elus üldse?

Inimestes hindan heatahtlikkust ja optimistlikku ellusuhtumist, avameelsust, korrektsust. Elus üldse olen edasi liikunud nendega, kes ei ütle, et „see ei ole võimalik“.

Oled Toila valla keskkonnaspetsialist. Milliste küsimuste, rõõmude ja muredega võib Sinu poole pöörduda?

Nagu ütleb vanasõna, et küsija suu pihta ei lööda, nii võib jagada erinevaid muresid rõõme ja küsimusi esitada, kuid eelkõige ikkagi keskkonnateemadel.

Kui saaksid esitada kolm soovi kuldkalakesele, siis mis need oleks?

Täna oleks mul kuldkalakesele üks soov – vabastada maailm COVID-19-st!

Küsis Lea Rand

Kohtla-Nõmme Lastekodu tegevuse lõpetamisest

Lastekodu tegevuse lõpetamise otsus võeti volikogu poolt vastu 2019. aasta maikuus. See tähendas, et lastele uue kodu leidmiseks oli omavalitsustel aega napilt üle aasta. Majas elas sellel hetkel kaheksast erinevast omavalitsusest 32 last, vanuses 3-20 eluaastat.

See oli emotsionaalne teekond kõikidele osapooltele (lapsed, kasvatajad, KOV). Kuid hädavajalik samm, et saada lapsed tänapäevasesse tingimustesse, kus elatakse eraldi väiksemate peredena.

Omavalitsused olid suurte väljakutsete ees, et leida oma lastele uue kodu näol parimad võimalused. Eriti keeruliseks tegi asjaolu, et kohti, kuhu lastele uus kodu rajada, meie piirkonnas liialt ei olnud. Seda enam veel ühe pere mitmele lapsele.

Tõdesime, et see on teema, milles peavad omavalitsused seljad kokku panema ja koostööd tegema.

Regulaarselt toimusid meil omavalitsuste, kelle lapsed olid veel Kohtla-Nõmme Lastekodus, esindajatega kohtumised. Oleme tänuviljakult Sotsiaalkindlustusametile, kes nõustas meid protsessi läbiviimisel ning aitas kaasata erinevaid osapooli. Kiirel infovahetusel oli siin oluline roll. Samuti tegi tänuväärset tööd Töötukassa, kes oli valmis Lastekodu töötajaid nõustama ja olema nende toeks. Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusamet olid need, kes aitasid asutuse töötajatel pingeid ja muresid leevendada, tutvustades edasisi töötamise variante ja võimalusi.

Asutus tuli sulgeda, kuid

Kohtla-Nõmme lastekodu on ajalooks saanud.

Lastekodu oli ilma juhita. Ükski tegevus ei saa aga õnnestuda, kui ei ole pühendunud inimesi. Ksenia Aleksejeva, kes oli Lastekodu sotsiaaltöötaja, võttis enda kanda direktori kohusetäitja ülesanded ning viis vajalikud tegevused vapralt lõpule. Usun, et tema kogemustepagas on nüüd hulgaliselt täienenud ning sotsiaalvaldkonnas on kindlasti üks väga arvestatav tegija juures.

Kohtla-Nõmme Lastekodu sulgemine tõi endaga kaasa erasektori tegevuse laiendamise. Lastele uue kodu leidmine oli omavalitsustele suur väljakutse. Seda enam, et sellest aastast rakendus sotsiaalhoolekande seaduse nõue, kus asenduskodu korteris võib olla kaheksa asemel kuus last. Tänu erasektori initsiatiivkusele

ja pealehakkamisele loodi Ida-Virumaale kaks perekodu, kuhu liikusid edasi ka Kohtla-Nõmme Lastekodus elanud lapsed.

Iga muutus on raske ning vajab harjumist. Nii ka asutuse sulgemise esimesed sammud olid konarlikud ning paljudele vastuvõetamatud. Ometigi on meile teadaolevalt enamik töötajaid leidnud endale tänaseks uue väljakutse töömaastikul, läinud õppima või otsustanud jääda pensionile. Lapsed, kes olid kogu ümberkorralduse keskmes, on tänaseks kõik saanud endale heade tingimustega kodud. Lapsed on liikunud nii Ida-Virumaa kui ka teistesse Eestimaa piirkondadesse.

Lastekodus olnud mööbel, riided ja muud vahendid sai jaotada

Toila valla hallatavate asutustele, vähekindlustatud ja lapserohketele peredele.

Kohtla-Nõmme Lastekodu maja osas tänaseks lõplikke lahendusi ei ole. Eesmärgiks oli algselt leida koostööpartner eakatele suunatud teenuse osutamiseks. Hetkel tundub see pigem ebareaalne plaan olevat, kuna riik uute hooldekodude loomist ei toeta ning antud teenuse osutajad Eestis väljaspool Tartut või Tallinnat atraktiivseks piirkonnaks ei pea.

Seetõttu kutsume üles kõiki huvilisi pakkuma ideid endise Kohtla-Nõmme lastekodu hoonetele uue funktsiooni leidmiseks. Toila vald ei näe antud hoonel rakendust mõne avaliku teenuse pakkumisel, mistõttu oodatakse häid ideid, kus lisaks idee kirjeldusele oleks selgelt välja toodud ka idee reaalne elluviija. Idee esitamisel palume lähtuda järgmistest punktidest:

- hoone kasutusfunktsioon;
- kasutusele võtmiseks/ümberkohandamiseks kuluv aeg;
- idee elluviija;
- idee maksumus;
- sh vajaminev väline (EL toetus, KOV toetus) kaasrahastamine;
- lisatingimused idee elluviimiseks.

Sobiliku kasutusfunktsiooni mitteleidmisel alustab Toila vald hoone lammutamise ettevalmistamise ning heakorrasstatud maa-ala elamukruntideks vormistamisega.

Idee tuleb esitada aadressile toilavv@toila.ee hiljemalt 30.09.2020.

Küsimused ja informatsioon: Mehil Luus, mehil.luus@toila.ee.

MÕNE REAGA

Liiva tänava uuest teekattest ning „kiiretest ja vihastest“

Umbes 12 aastat tagasi sai meie pere Toila elanikeks. Omandasime Toila alevikus Liiva tänaval kinnistu ja sellest ajast oleme oodanud Liiva tänavale korralikku teekattet. Nüüd on see olemas! Varasema augulise ebatasase tee asemel on meil kena sile asfalttee. Aitäh Toila Vallavalitsus ja Euroopa Liit (projekti rahastaja), tänu kellele selle tulemuseni jõuti.

Kuigi tee on valmis ehk *ca* kuu aega, on mul tekkinud tõsine mure, kui kauaks meile seda ilusat teed jätkub. Kahjuks naudib osa meie inimestest seda teed mõnevõrra teisiti – proovides sellel lühikesel teelõigul oma sõidukist maksimumkiirust kätte saada või harjutades heal siledal teel triftimist. Selle tulemusena on Liiva tänava kurvikohtadest killustik teele paisatud ja edasine on juba aja küsimus, kui kaua see uus tee teele paisatud killustiku tõttu vastu peab. Arusaamatuks teeb sellise tegevuse see, et kihutajateks ja triftijateks on meie enda tänava elanikud või nende külalised. Sõbrad, hinnake seda kvaliteeti, mida on meile pakutud, hoidke meie tänaval ja alevikus endas tagasi seda kiiret ja vihast linnatänaval triftijat ning kutsuge korraks ka oma külalisi! Võib-olla suudame seeläbi hoida Liiva tänava tervena ka oma laste jaoks.

Toila Vallavalitsus, palun kaaluge, võib-olla saab ka vallavalitsus midagi ette võtta, et seda teed ei peaks juba aasta pärast lappima! Meetmeteks võiks olla näiteks „lamavate politseinike“ paigaldamine Liiva tänavale või Liiva tänava sissesõitutele keelumärkide suurim kiirus 30 kilomeetrit tunnis paigaldamine.

Olev Mikhelson
Liiva 28 elanik

Tule ja vaata kuidas elatakse maal – päriselt!

Just selline on 26. septembril üle Eesti toimuva Maal elamise päeva moto.

Maal Elamise päeva eesmärk on avada valdade uksed tegusatele ja säravatele inimestele aitamaks neil leida omale sobivat elupaika maal. Sellel aastal ootab külastajaid üle 20 valla, et siis tutvustada külastajale oma lasteaedu, koole, külamaju, tervise-, kultuuri- ja spordikeskusi ja ettevõtteid.

Toila vallas on sel päeval lubanud oma uksed avada ja tegevusi tutvustada mõlemad valla koolid, Voka spordihoone, Voka rahvamaja ja noortekeskus, Toila seltsimaja, Järve noortekeskus, Saka rahvamaja, Kohtla-Nõmme rahvamaja ja noortekeskus, Toila raamatukogu.

Kuna päeva tegevused ja ajakava on veel täpsustamisel, siis kõikide asutuste plaane veel avada ei saa.

Kohtla-Nõmme Kool on sel päeval avatud 10.00-14.30. Päeva jooksul saab näha ja kogeda maja tööd. Osa saab maja tutvustavast fotojahist, sisustatud vahetunnist ja õppetööst, parimatest praktikatest ning koolilõunast. Päeva lõpetab põgus etteaste kontsertkava näol.

Toila Gümnaasiumis on plaanis lühendatud tundidega koolipäev. Praeguses olukorras ei ole siiski päris kindel, kas päev planeeritud kujul toimuda saab.

Toila Gümnaasium oleks külalistele avatud 11.30 -13.30

Esialgne plaan on selline:

- 11.30-12.00 tulevaste 1. klassi astujate kohtumine üksteise ja klassijuhatajaga
- ekskursioon koolimajas huvilistele, võimalus piiluda klassidesse
- 12.00-12.30minikontsert
- 12.30 koolilõuna
- mihklilaat (majandusõpilased)
- 13.00-13.30 huvitegevus – võimalus tutvuda huviringide ja huvikooli tööga

Jälgige reklaami!

TVL

Õhupüss pole mänguasi vaid ohtlik relv

Murelikud vallakodanikud on pöördunud meie poole murega.

Toilas oli suuveõhtutel kuulda õhupüssi laske ja kahjuks on saanud haavata ka üks kass.

Seepärast tuletame meelde, et 15-20 meetri pealt lastes võib tänapäeva õhupüss või -püstol tekitada samasuguse vigastuse nagu väikesekaliibriline vintrelv.

Näiteks korraliku Saksa päritolu õhupüssil kuuli algkiirus olla isegi suurem kui väikese kaliibriga vintrelval. Kauge-ma peal „väsib“ kuul muidugi vintpüssi omaga võrreldes ära, kuid lähedalt laskmisel võivad olla rängad tagajärjed. Nõukogudeaegse lapsepõlvaga meestele, kes pärast täisealiseks saamist õhkrelva käes hoidnud ei ole, on õhupüsside ohtlikkust keeruline selgitada, sest tollased valdavalt Vene päritolu ja laadimiseks keskelt pooleks murtavad relvad olid äärmiselt nigelad. Praegused õhupüstolid aga tulistavad laengu välja gaasi- või õhupaloonide toel ning see annab kuulile hoopis võimsama kiirenduse. Pealegi kasutatakse paljudes õhupüstolites ümaraid, väga väikese õhutakistusega metallkuule, mis elusolendile tõsiselt vigastusi põhjustavad.

Relvaomanikud, oma aias laskeharjutusi tehes tuleb kindlasti jälgida ohutusnõudeid. Seekord jäi kuuli ette kass, aga järgmine kord võib see olla inimene.

Praegusel juhul on tegu looma väärkohtlemisega, mis on kriminaalkorras karistatav.

Lea Rand

Noored Põlvamaalt käisid külas

MTÜ Saka Küla Selts ja Kiikla Rahvamaja laulu ja näitering „Käbid ja Kännud“ võtsid augustis vastu külalisi Põlvamaalt – MTÜ Linte Tegusad korraldas oma kandi noortele kogemusvahetusreisi Ida-Virumaale.

Reis sai teoks tänu Eesti Noorteühenduste Liidu projektikonkursil „Noorte osaluse fond“ poolt rahastatud projektile „Külanoorelt külanoorele“. Noortele pakuti võimalust tutvuda Ida-Virumaa Toila valla Voka Noortekeskuse tegemistega ja osaleda Alutaguse valla Kiikla küla noorteringi suvelaagri tegemistes ning tutvuda mõningate Toila valla vaatamisväärsustega.

Ontika matkaraja alguses võttis külalisi vastu Kaja Niinlaup – MTÜ Saka Küla Selts juhatuse

liige ja Saka külavanem. Peale pikka bussisõitu sirutati väsinud kehaliikmeid ja suunduti seiklema matkarajale Ontikalt Valasteni. Nii mõnigi sai jalad mere ääres märjaks, aga liikumise huvi see ei vähendanud. Lõpuks olime kõik õnnelikult Valaste jõe juures ja peale järsku tõusu ootas ees lõunasöök. Küll maitsesid OÜ Nata Katab poolt valmistatud seljanka maitsva leivaga ja erinevad pirukad hästi.

Pärast lõunasööki sõitsime piki ilusat merekallast Toila poole. Toilas tutvusime virtuaalprillide kaasabil Oru lossi ajaloo. Enamus ei olnud näinud Oru lossi pilte ja seega saadi nähtust suurepärase elamus. Muidugi oli kõigil suur hirm alla kukkuda kasvahoone ka-

tuselt, kuhu me jõudsim tänu virtuaalprillidele. Pargis jõudsim teetada ka meie esimest presidenti Konstantin Pätsi. Edasi suundusime Voka noortekeskusesse, kus selle tegemisi tutvustas Toila valla Spordi- ja Kultuurikeskuse noorsootöijuht Elisabet Purga. Külalised olid vaimustuses noortele loodud võimalustest ja püüti kasutada juhust mängida erinevaid mänge.

Külaliste päev oli tihedalt tegemisi täis pikitud ja nii kulges teekond edasi Kiikla poole. Kiiklas võttis külalisi Põlvamaalt vastu Ruth Linnard koos noorteringi suvelaagris osalejatega. Kõigepealt vaadati videoversiooni Kiikla Rahvamaja laulu ja näiteringi „Käbid ja Kännud“ etendusest „Jussikese 7 sõpra“ ja kohtuti

osataitjatega. Koos Noorteringi suvelaagris osalejatega tegeldi erinevate käeliste tegevustega. Makramee tehnikas käevõru valmistamist õpetas Külli, Jana juhendamisel ja kaasabil valmistati hamahelimestest (sulapärilistest) mitmesuguseid meeneid.

Sõbrad Põlvamaalt leiti eelmisel aastal, kui toimus Külaliikumise Kodukant Maapäev Räpinas. MTÜ Linte Tegusad võttis vastu Ida-Virumaa delegatsiooni ja tutvustas meile oma kodukandi vaatamisväärsusi. Ja nii need sõprussidemed tekkisid.

Kaja Niinlaup
MTÜ Saka Küla Selts

Alates 29.08.2020 kuni 30.09.2020 kehtivad Toila valla haldusterritooriumil koroonaviiruse COVID-19 leviku tõkestamiseks järgmised ajutised piirangud:

Toila valla koolieelsed lasteasutused

Lapsevanemate sisenemine lasteasutusse on reeglina keelatud. Lapse üleandmine lasteasutuse töötajale toimub lapse ainult ühe vanema poolt lasteasutuse õuealal. Lapsi, kellel on kõha või nohu või muud haigustunnused, lasteasutusse vastu ei võeta. Lapsevanem lahku lasteasutuse territooriumilt koheselt pärast lapse üleandmist ja vastuvõtmist.

Erand: Sõimerühma võib siseneda kahe nädala jooksul üks lapsevanem, kelle laps

läheb esmakordselt lasteasutusse.

Toila valla rahvamajad/seltsimajad/spordikeskus

Ruumide väljarentimine on lubatud koosolekute (max kuni 3 tundi) korraldamiseks. Keelatud on pidada üritusi, sünnipäevi vms. Huviringide läbiviimisel tuleb ohutada ruumid pärast ühe ringi lõppu ja teise ringi algust.

Toila valla üldhariduskoolid

Lapsevanemate sisenemine kooli hoonetesse on reeglina keelatud. Õpilasi, kellel on kõha või nohu või muud haigustunnused, kooli ei lubata.

Erand: Koolihoonesse võib siseneda alates 1. septembrist kahe nädala jooksul 1. klassi õpilase üks lapsevanem.

Kõikides siseruumides tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu. Regulaarselt tuleb tuulutada ruume ja desinfitseerida pindasid. Tegevuste korraldamisel on vaja hoida osalejate vahel distantsi ja võimalusel inimesi hajutada.

Täpsem info on leitav veebilehel www.kriis.ee ja Terviseameti veebilehel www.terviseamet.ee/et/uuskoroonaviirus

KULTUURISÜNDMUSED

Kuna aeg on jälle selline, et olukord võib muutuda iga päevaga, siis päris kindel ei saa täna, augusti lõpus, ühegi sündmuse toimumises olla. Aga paneme siiski kirja planeeritud üritused. Jälgige reklaami!

27. septembril 13.00 kogupere tervisepäev „Sügisevärk“ Saka pargis. Maailmakuulus „köielkondija“ *slaciner* Jaan Roose tutvustab seda meeleut spordiala. Ole kohal ja kes teab äkki saad ka sina proovida.

2. oktoobril 19.00 Toila seltsimajas JÄÄÄÄRE kontsert.

9.-11. oktoobril Toila valla sünnipäevauitused

• 9. oktoobril Saka Rahvamajas Toila MÄNG

• 10. oktoobril Kohtla-Nõmme Rahvamajas Toila valla sünnipäeva kontsert-aktus

• 11. oktoobril Toila Gümnaasiumis Konstantin Pätsile pühendatud ajalookonverents.

16. oktoobril 18.30 Salongiõhtu „Ühe torupilli lugu“ Toila seltsimajas. „Ühe torupilli lugu“ on soolokava, mida esitab Merike Paberits ühel Eesti torupillil, häälel ja luuperil. Kava on loodud ja pühendatud väge täis pillile, Eesti torupillile, mille taassünnist möödub 2020. a suvel 50 aastat. Sisepääs prii! Avatud on Salongikohvik. Lisainfo Lea Rand tel 5342 8705.

SPORT

IB Lambi 3x3 turniiril osales kokku 23 võistkonda

15. augustil peeti Vokas 3x3 korvpalli turniir, kus osales kokku 23 võistkonda.

Mini vanuseklassis võidutses Tallinnast külla sõitnud võistkond T4G Tellised. Mini: T4G Tellised (Hugo Tirs, Robert Kangur, Markus Laur, Verner Salumäe); RHKK I (Kristofer Virkus, Kaarel Karp, Henri-Tõnu Sillamets, Artur Sepp); RHKK II (Robin Neem, Mårten Merirand, Ott Kaskema, Rainis Liiva).

U14 vanuseklassis ei jätanud RHKK võistkonnad vastastele võimalust ja võtsid kindla kaksikvõidu: RHKK I (Arys Irväl, Karel Pärnpuu, Andries Kivimägi); RHKK II (Erik Edovald, Oliver Võõbus, Jordan Puur, Joonas Puur); KK Hito/BC Karjamaa (Oskar Merirand, Mikolas Aaver, Marcus Juuram, Christofer Kama).

Meeste eliit ja amatööride klass pandi kokku kuna eliiti oli registreerinud ainult kaks võistkonda. Siiski arvestust peeti eraldi. Mehed eliit: Mowgli (Veiko Simm, Jalmar-Joosep Saar, Rasmus Luud, Andrus Lehismets); KK Hito/Suurkõõgid (Margo Tali, Siim Laur, Taniel Sapovalov, Karel Laanemets).

Mehed amatöörid: RHKK 1 (Andris Smorodin, Artjom Gnezdilov, Arend Küttim, Sten Markus Siirmets); Pesapallurid (Sten Kunts, Alan-Jürgen Keerme, Kristo Noorhani, Mikk Teelakk); RHKK 2 (Anton Zaporozets, Ilja Deljanski, Robin Kägo, Henry Liht).

U16 oli registreerinud ainult üks võistkond ning ka nemad mängisid meestega koos, kus saavutati turniiri kokkuvõttes 3. koht. Tõsi U16 võistkonnal oli täienduseks Reinart Hallik, kes suuresti kandis võistkonna nii kaugele.

Kirsisd (Kert Kasemets, Markus Juurik, Arthur Pärnpuu)

Täname toetajaid: Stokker, Mimino, Vana Fregati publi, Toomas Nõmmiste!

20. augustil toimus Oru pargi

promenaadi raames regatt Toilas

Ilmataadiga oli kokkulepe sõlmitud ja keskpäeval anti start ideaalsetes tingimustes. Kokku osales 13 noorpurjetajat ning neli jahti. Optimistide klassis võidutses Marten Aluoja, teiseks tuli Artur Sepp ning kolmas Marcus Okas. Jahtidest viis kapten Joel Kõivu juhtimisel võidušampuse koju Julechka.

OTSIME VR KÜLASTUSJUHTI

VR külastusjuhi peamine ülesanne on virtuaalreaalse teenuse „VR Toila 1938“ külastuskogemuse loomine.

POSITIIVSELE KÜLASTUSKOGEMUSELE AITAB KAASA:

- TEENUSE TUTVUSTAMINE JA AKTIIVNE MÕÖK
- EESTI, VENE NING INGLISE KEELES
- SEADMETE EEST HOOLITSEMINE
- ISEREISIVUS JA POSITIIVNE HOIDAK

TÖÖ ON SÜGISTALVISEL AJAL OSALISE KOORMUSEGA JA KA NÄDALAVAHETUSTEL.

KUI SOOVID OLLA MEIE UUS KÜLASTUSJUHT, VÕTA MEIEGA ÜHENDUST JA RÄÄGIME!

EGL@BLUERAY.EE VÕI 53439526

Virtuaalreaalse ajarännaku „VR Toila 1938“ esimene hooaeg

Oru park on Eesti üks tähenduslikumaid mälupaiku. Jõuka Peterburi kaupmehe Grigori Jelisjevi poolt rajatud lossi lugu kannab endas Eesti 20. sajandi ajaloo mitmekihilisust ja keerukust. 1934. aastal Eesti ärimiste poolt riigivanemale kingitud lossist ja selle pargist kujundati riigi esinduspaik, millele saatus ja olud andsid võimaluse püsida vaid viivu. Värskest renoveeritud loss hävis Teises maailmasõjas täielikult. Hiljem püüti seda erinevate võtetega rahva mälest minema pühkida.

Uus hingamine saabus Oru parki 1980. aastate lõpus. Aastakümnete jooksul on heakorastatud pargiala, paigaldatud valgustus, infotahvliid, osaliselt taastatud ka palustraadiid, kuid pargi kroonijuveelist – Oru lossist – pole enam jälgegi. Lossi taastamise küsimus on avalikes aruteludes tõstatatud viimase 30 aasta jooksul korduvalt, kuid esialgselt mõttevahetusest pole kaugemale jõutud. Seega oli külastajate potentsiaalne huvi pargi sümboli, lossi vastu, suures osas realiseerimata.

OÜ BLUERAY arenduse „VR Toila 1938“ eesmärk oli ja on seda tühimikku kaasaegse tehnoloogia ja IT-lahenduste abil täita. Meie poolt välja arendatud 3D-keskkonnas kogevad külastajad keskkonna muutusi ajas vahetumalt kui ühegi teise võrreldava alternatiivi korral. Soovisime rakenduse kaudu kinnistada Oru pargi olulisust Eesti ühe tähenduslikuma mälupaigana ning laiemalt tõsta esile Ida-Virumaa tuleviku suunatud vaadet, koos innovaatilise mõtlemise ning kaasaegsetele lahendustele orienteeritusega.

Esimesest hooajast kokkuvõtteid tehes saame öelda, et meie seatud eesmärgid suures plaanis täitusid. Ehkki algus oli mitmete ettenägematute tehniliste probleemide tõttu keeruline, saime need võrdlemisi kiiresti ületatud. Näiteks ei teadnud me arendusplaane tehes, et Samsungi ja Oculus koostöös valminud Gear VR-prillide tootmine lõpetatakse. Selle tulemusena tuli meil sisuliselt jooksu pealt leida uued VR-prillid, mis teeksid meie hullu idee võimalikuks – kasutada välitingimustes mobiilseid VR-seadmeid ja liikuda nendega vaatepunktide vahel. Kui sobivad seadmed leitud, tuli meil asuda teist korda Oru lossi ja parki 3D modelleerima, sest uued seadmed töötasid teisel platvormil. Plaane tehes ei teadnud me veel, et maailma tabab koroonaviirus, mis seab suured küsimärgid kogu turismisektori ette.

Nii avasime 20. juuni kuuma-laines uue ajaugu „VR Toila 1938“ ja pörkasime kohe vastakuti tehniliste nüanssidega, mis kevadel VR-prillide testides ei avaldunud. Andsime tehnilisi tõrkeid lahendades endast parima. Peale ootamatult ilmnenud tehniliste tõrgete lahendamise kuulasime külastajaid tähelepanelikult ka rakenduse sisu teemadel ning lähtuvalt laekunud tagasisidest muutisime kahe vaatepunkti stseene. Oleme esimese suve jooksul saanud külastajatelt väga sooja tagasisidet. Erilist rõõmu teevad need, kes lapsepõlves veel Oru lossi varemeid mäletavad ja kellel VR-prillidest saadud impulsid kunagised mälupildid esile toovad. Seda, kuidas rakendus inimestele mõ-

jub, sobib hästi illustreerima 13. augusti külastuspäev, sama kuupäev, mil loss hävituspataljonlaste poolt 1941. aastal põlema süüdati. Külastajaid liigutas see sel päeval väga, mõnda koguni pisarateni, mida oma tagasisides ka külastusjuhtidele korduvalt ja korduvalt öeldi. Konkreetseid lemmikvaatepunkte või stseene ei ole võimalik välja tuua, sest varieeruvus on tagasiside põhjal tõesti suur. Mida aga juurde soovitakse, on lossi sisevaated. Eks näis, kuidas ja mis täpselt järgmiseks hooajaks lisandunud on. Mõtted igatahes juba selles suunas liiguvad.

Kohe alguses olime meeldival üllatunud rakendusele osaks saanud väga suurest külastushuvist, mis kestis kogu suve. Meid on külastanud inimesed üle kogu Eesti – alustades Toila ja Ida-Virumaa elanikega, aga tulijaid on olnud ka Saare- ja Hiiumaalt ning loomulikult Eesti suurematest linnadest. Väga palju oli neid, kes sõitsid Oru parki pärast pikki aastaid spetsiaalselt rakenduse pärast, mis rõõmustas meid väga, sest lähtuvalt meie seatud algeesmärgist – väärastada ja tõsta esile Oru parki kui mälupaika.

Arvukate siseturistide kõrval on välituristidena tooni andnud soomlased, sakslased, lätlased ja leedukad. Rekordpäeval ulatus külastajate arv 100 inimeseni, mis oli väljakutseks nii tehnikale kui ka meie suurepärasele külastusjuhtidele Aleksandrale ja Maksimile, aga kõik sujus kenasti. Koroonaviiruse tõttu oli selle suve eripäraks kõikjal grupituristide väike osatähtsus, kuid hea meelt teeb see, et meieni jõudis ka mitmeid suuremaid seltskondi. Nii

tegeme ajarännakuid ka 30-liikmelistele gruppidele ja kõik toimus.

Külastajatelt saadud tagasiside ning enda kogemuse põhjal vajab täiendamist ja parandamist pargi viidamajandus. Oleme saanud huuliselt telefonikõnesid pargis või selle lähisel ekslevatel külastajatelt, kes ei leia paviljoni üles. Samuti valmistab paljudele raskusi õige parkla leidmine. Läbi mõeldud ja külastajasõbralik viidasüsteem on klienditeenindajal väga oluline ning mõjutab tehtud otsuseid ja langetatud valikuid rohkem kui esmapilgul võiks arvata. Siin on väikese vaevaga võimalik olukorda palju paremaks muuta ja loodetavasti õnnestub see järgmiseks hooajaks koostööselt lahendada.

Meie rakendus sobib suurepäraselt ilmetama kooliprogrammis käsitatavaid teemasid, nii kitsamalt ühe aine sees kui ka laiemalt ainetes üleselt. Oleme selleks otstarbeks töötanud välja haridusprogrammi „Mina Oru lossis“. Saab näha, kas ja kuidas koroonaviiruse tõttu keerulisel sügisel see tööle õnnestub saada, kuid loodame parimat.

Septembris oleme tööpäeval avatud ettevalmistamisega. Laupäeviti ja pühapäeviti ootame ajarännakutele kella 11-18ni.

Täname südamest kõiki külastajaid ja meie väga häid koostööpartnereid Toila valda, Toila gümnaasiumit, RMK-d ja kohalikke majutus- ja tootlusteetevõtjaid. Suur tänu Kirderanniku Koostöökogule.

Kohtumiseni 1938. aasta Oru lossis!

Egle Rääsk

Nädalavahetus täis adrenaliini ja festivali külastust

26.-28.09.2020 toimub Ida-Virumaal Eesti esimene kolm päeva kestev festival aktiivsetele inimestele – SeiklusFest. Ürituse missioon on tutvustada Ida-Virumaad kui rohket aktiivsete tegevustega „Seiklusmaad“.

Seigelda saab Eesti Kaevandusmuuseumis, Aidu karjäärialadel ja Kiviõli Seikluskeskuses. SeiklusFestil leiad palju aegadeid seiklusi nii maa alt, mäe otsast, vee pealt, puude latvadest, metsadest, rabadest, tehismaastikelt ja isegi asulatest. Seiklusi jätkub nii suurtele kui väikestele, nii seiklusharrastajatele kui ka esimest korda uudistajatele. Festivalile on oodatud üksikku-

lastajad, pered, sõpruskonnad ja kollektiivid.

Adrenaliini, eneseületamise ja imelised vaated iseloomustavad SeiklusFesti. Terve nädalavahetuse vältel leiad palju aktiivseid tegevusi, uudistamist, seiklemist ja palju inspiratsiooni selle kohta, mida perega koos teha Ida-Virumaal. SeiklusFest on ennekõike seikluslik, täis avastamisrõõmu ja jõukohane kõigile. Tule kindlasti kogu perega ning veeda üks tore päev Ida-Virumaal.

Laupäeval, 26. septembril, toimub esimene Seiklusmaa karikas. Seiklusmaa karikas pakub osalejatele:

Aktiivset ja seikluslikku koosveetmise aega perega, sõpradega või töökaaslastega.

Väljakutsed oskuste, teadmiste ja füüsi kasutamisel.

Uusi vaateid, oskusi, teadmisi, rahulolu ja palju muid positiivseid emotsioone koos veedetud ajast põneval maastikul.

Võistlus koosneb *rogain*-ist (pika kontrollajaga võistkondlik valikorienteerumine - toim) ja lisäülesannetest. Lisäülesanneteks on seiklusülesanded, mis eeldavad leidlikkust ja osavust ning nuputamisülesanded. Rajal on kohustuslikud ja vabatahtlikud kontrollpunktid.

SeiklusFesti viimane päev pakub ettevõtetele, organisatsioonidele, ameti- ja õppeasutustele võimalust kujundada oma kollektiivile soodushindadega seikluspakett, mida muidu ei pakuta.

SeiklusFesti veavad Seiklusmaa suurimad seikluste korraldajad: Alutaguse Matkaklubi, SA Eesti Kaevandusmuuseum, Adrenaator Grupp OÜ, Kiviõli Seikluskeskus, SA Aidu Veespordikeskus. Festivalile lisavad hoogu kümned sõbrad-partnerid Ida-Virumaalt!

Lisainfo ja tiimide pileteid saab osta arvega, kirjutades: info@seiklusfest.ee. SeiklusFesti koduleht: www.seiklusfest.ee.

16. OKTOOBRI 18.30
TOILA SELTSIMAJAS

MERIKE PABERITS
ÜHE TORUPILLI
SISSEPÄÄS PRII
AVATUD SALONGIKOHVIK
LUGU

Seiklus
FEST
26.-28.09. 2020

IDAVIRU SEIKLUSMAA, Aidu, Alutaguse Matkaklubi, Kiviõli Seikluskeskus, ADRENAATOR, Ühisel teel

TOILA VALLA LEHT

Väljaandja: Toila Vallavalitsus
Pikk 13a, 41702 Toila
toilavv@toila.ee
+372 336 9845
toila.kovtp.ee

Toimetaja: Lea Rand
Kujundus: Ajakirjastus OÜ
Trükk: Printall AS
Tiraaž: 2100

Kaasautorite materjale
ootame iga kuu
25. kuupäevaks
e-maili aadressile
lea.rand65@gmail.com